

Region Gotland
Granskning av verkställigheten av beslut

2022-12-20

Granskning av verkställighet av beslut

Rapport

Region Gotland

KPMG AB

2022-12-20

Antal sidor 19

Antal bilagor 1

Region Gotland

Granskning av verkställigheten av beslut

2022-12-20

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	4
2.2	Revisionskriterier	5
2.3	Metod	5
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Styrande och stödjande dokument	5
3.2	Ärendehanteringsprocessen	8
4	Återrapportering av verkställighet	10
4.1	Granskning av beslut	10
4.2	Sammanfattande bedömning av stickprov	16
5	Sammanfattande bedömning	16
	Bilaga: Resultat av stickprovsgranskning	19

1 Sammanfattning

KPMG har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Gotland granskat verkställigheten av regionfullmäktiges beslut. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Syftet med granskningen är att bedöma om regionstyrelsen (RS) och berörda nämnder har en ändamålsenlig uppföljning och kontroll för att säkerställa att regionfullmäktiges (RF:s) beslut verkställs och återrapporteras.

Vår sammanfattande bedömning är att regionstyrelsen inte har en nedtecknad strategi i form av riktlinjer eller rutiner för att säkerställa att regionfullmäktiges beslut verkställs och återrapporteras. Regionfullmäktige har beslutat att regionstyrelsen två gånger per år i februari och september ska redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Vi kan konstatera att detta inte sker. Vi bedömer att regionstyrelseförvaltningens former för hur och när återrapportering till regionfullmäktige ska ske kan förtydligas. Vi ser positivt på att ett arbete med en ny rutin för kontroll av återrapportering har initierats på stadssekretariatet.

I samband med granskningen har en anvisning efterfrågats avseende återrapportering till fullmäktige. Ett sådant dokument kan ge förutsättningar för nämnder och regionstyrelsen att öka kontinuiteten inom regionen. Vidare kan återrapporteringen till regionstyrelsen tydliggöras genom att det i beslutsparagrafen för varje ärende anges när återrapportering till fullmäktige ska ske.

Vi konstaterar att nämnderna i olika grad har upprättat rutiner och riktlinjer för att säkerställa att ärenden återrapporteras till regionfullmäktige. Vidare bedömer vi att regionstyrelsen i linje med uppsiktsplikten inte följer upp och kontrollerar de beslut som fattats av regionfullmäktige för att säkerställa att besluten verkställs.

Vi konstaterar att i huvudsak har de beslut som studerats inom ramen för granskningen verkställts inom rimlig tid. Nämnderna arbetar med besluten i regionens ärendehanteringssystem och beslutar i regel tillsammans med chef om hanteringen av beslutet. Stickproven visar att detta system är fungerande, bortsett från ett beslut av regionfullmäktige som inte har expedierats till nämnderna. Vi bedömer vidare att återrapportering sker mer effektivt när formerna för återrapportering angivits på förhand i samband med besluten.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi regionstyrelsen följande:

- att initiera en ändring av regionfullmäktiges arbetsordning så att den utöver att två gånger per år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt, även reglerar att ej verkställda beslut av uppdrags- och verkställighetskaraktär blir föremål för uppföljning och redovisning i fullmäktige. Detta för att öka den grad återrapportering sker till fullmäktige,
- ta fram en utarbetad nedtecknad strategi för återrapportering av verkställighet avseende fullmäktiges beslut,

- fortsätta det påbörjade arbetet med framtagande av årshjul för när regionövergripande och återkommande processer samt uppföljning av övergripande styrdokument ska återrapporteras i fullmäktige,
- som ett led i beredningsprocessen tillse att beslutsunderlagen i större utsträckning inkluderar en tidsram för när verkställighet ska återrapporteras i fullmäktige samt i den mån det är möjligt – i beslutsparagrafen inkludera bestämmelser kring när och hur återrapportering i fullmäktige ska ske i beslutsparagrafen,
- initiera en ändring av regionfullmäktiges arbetsordning så att den även reglerar att ej verkställda beslut av uppdrags- och verkställighetskaraktär blir föremål för uppföljning och redovisning i fullmäktige.

Inga rekommendationer lämnas till nämnderna i samband med denna granskning.

2 Bakgrund

Enligt lag ansvarar nämnderna för att bereda ärenden som skall avgöras i fullmäktige samt för att fullmäktiges beslut verkställs. Regionstyrelsen har utifrån sin ledande och samordnande roll en särställning bland nämnderna och det åligger särskilt styrelsen att tillse att fullmäktiges beslut verkställs.

Revisorerna har identifierat en risk avseende att verkställighet och återrapportering av regionfullmäktiges beslut inte sker i enlighet med gällande lagstiftning. Revisorerna har därmed utifrån sin risk- och väsentlighetsbedömning sett det som angeläget att granska huruvida fullmäktige beslut verkställs och återrapporteras.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Syftet med granskningen är att bedöma om regionstyrelsen (RS) och berörda nämnder har en ändamålsenlig uppföljning och kontroll för att säkerställa att regionfullmäktiges (RF:s) beslut verkställs och återrapporteras.

Granskningen avser besvara följande revisionsfrågor:

1. Hur säkerställer nämnderna och styrelsen att RF:s beslut verkställs?
2. Sker återrapportering till RF av verkställda beslut?
3. Genomför RS i linje med sin uppsiktsplikt en uppföljning och kontroll av de beslut som fattats av RF för att säkerställa att besluten verkställs?

Granskningen avser regionstyrelsen och utifrån stickproven berörda nämnder: hälso- och sjukvårdsnämnden, socialnämnden, miljö- och byggnämnden samt barn- och utbildningsnämnden.

2.2 Revisionskriterier

2.2.1 Kommunallagen (2017:725)

- KL 6:1 "Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens eller landstingets angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet."
- KL 6:4 "Nämnderna bereder fullmäktiges ärenden och ansvarar för att fullmäktiges beslut verkställs".
- KL 6:5 "Nämnderna ska redovisa till fullmäktige hur de har fullgjort sådana uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem med stöd av 5 kap. 2 och 4 §§."
- KL 5:23 "Fullmäktige får överlåta till styrelsen eller en annan nämnd att besluta i ett ärende som har väckts genom medborgarförslag, utom i de fall som anges i 5:1."

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- dokumentstudier av regionfullmäktiges arbetsordning, regionstyrelsens reglemente, regionstyrelsens delegationsordning, riktlinjer för nämndsadministrationen samt riktlinjer för e-förslag. Därtill har dokumentation i form av processkartläggningar samt kontroller inom ramen för den interna kontrollen beaktats,
- insamlande av skriftliga svar från förvaltningarna kring vilka åtgärder som vidtagits för att verkställa besluten,
- stickprovskontroller avseende beslut av uppdragskaraktär och motioner, under perioden 2019–2020. Stickprovskontrollen avser verkställighet och återrapportering av regionfullmäktiges beslut. I de fall samtliga nämnder berörs av beslut har ett urval gjorts. Enbart de större nämnderna granskas.

Rapporten har kvalitetssäkrats och möjlighet till faktakontroll har givits de tjänstepersoner som lämnat skriftligt yttrande.

3 Resultat av granskningen

3.1 Styrande och stödjande dokument

3.1.1 Administrativ organisation

Nämndsekreterarna är anställda på respektive förvaltning. Huvuduppdraget är i huvudsak samma för de olika nämndsekreterarna, men arbetsuppgifterna kan variera förvaltningarna emellan. Regionstyrelsen och regionfullmäktige har tre stadssekreterare men vid tidpunkten för granskningen är endast två i tjänst. Dessa är anställda på stadssekretariatet och arbetar under enhetschef för regionkansliet.

Region Gotlands nämndsekreterare och stadssekreterare (fortsättningsvis benämns dessa som endast nämndsekreterare) ansvarar för nämndens protokoll och sammanträden, håller i förvaltningens ärendeprocess samt tidplan, informerar

förvaltningens handläggare om gällande rutiner för ärende- och dokumenthantering och diarium. Vidare utvecklar, samordnar de nämndsekreterarnätverket samt effektiviserar ärende- och dokumenthanteringen tillsammans med berörda inom förvaltningen. Nämndsekreterarna har rutiner kopplade till ärendehanteringsprocessen på nämndnivå. En lista över kommande ärenden där tjänstepersoner kan gå in och se vilket ärende som tilldelats vem samt deadline för ärendet finns upprättat. Nämndsekreteraren är även med på förvaltningsledningsgruppen och stämmer av de ärenden som ligger i listan med den bild som förvaltningsledningar har över kommande ärenden.

Inom Region Gotland anställs registratorer centralt. Samtliga registratorer lyder under informationschef, och är anställda under avdelningen kvalitet och kansli. Kansliet hanterar området informationsförvaltning med ärendeberedning och kanslistöd för regionstyrelsen och regionfullmäktige, registratur och regionarkiv, dokumenthantering och informationssäkerhet samt juridisk granskning och rådgivning. Avdelningen omfattar också förvaltningens stabsfunktioner. Registratorerna är anställda centralt, och inte av respektive verksamhet, men det är utplacerade i respektive förvaltning. Varje verksamhet har minst en registrator knuten till verksamheten. Av intervjuer framgår att registratorerna anser att detta medför att de blir mer tillgängliga för verksamheterna, något både registratorer och medarbetare anser positivt. Registraturen ansvarar för posthantering, inkommande e-post samt telefonsamtal.

3.1.2 Regionfullmäktiges arbetsordning

Av regionfullmäktiges arbetsordning ¹ framgår att regionstyrelsen två gånger varje år ska redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på regionfullmäktiges ordinarie sammanträden i februari och september. För medborgarförslag gäller att regionstyrelsen övriga nämnder två gånger per år ska redovisa de medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Av arbetsordningen framgår vidare att fullmäktige beslutar om omfattningen och formerna för nämndernas återredovisning av uppdrag som fullmäktige lämnat. Enligt arbetsordningen anges närmare bestämmelser i respektive nämnds reglemente. Om expediering och publicering framgår att utdrag ur protokollet ska tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Vid tidpunkten för granskningen har under åren 2020, 2021 och 2022 inga listor över motioner som inte har beretts färdigt redovisats på regionfullmäktige i februari och september.

3.1.3 Regionstyrelsens reglemente

Av regionstyrelsens reglemente ² framgår att regionstyrelsen är regionens ledande politiska förvaltningsorgan och att regionstyrelsen har ett helhetsansvar för regionens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Regionstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av regionens angelägenheter och ha uppsikt över

¹ Antagen av regionfullmäktige den 13 maj 2019, § 148

² Antagen av regionfullmäktige 2022-09-19

övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet. Regionstyrelsen ska också ha uppsikt över regionens verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund. Vidare ska styrelsen leda regionens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda det arbetet med att ta fram styrdokument för regionen. Det ankommer på regionstyrelsen att följa de frågor som kan inverka på regionens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till regionfullmäktige. Vidare ska regionstyrelsen verkställa fullmäktiges beslut inom styrelsens verksamhetsområde, om fullmäktige inte beslutat annat.

3.1.4 Riktlinje – diarium – ärenden och handlingar

Region Gotland har en regionövergripande dokumenterad riktlinje "Diarium – ärenden och handlingar".³ I riktlinjen anges processen från registrering av ett nytt ärende till det att ärendet är arkiverat. I samtliga steg anges stöd i form av hur handläggaren ska gå till väga steg för steg, mallar, hänvisningar till mer information etc. Vidare framgår hur ärenden så som motioner, medborgarförslag och ekonomisk redovisning, strategisk plan och budget ska skrivas fram avseende beslutsmening och vilka mallar som ska användas.

Syftet med riktlinjen är att utgöra stöd och vägledning för medarbetare i hanteringen av ärenden och handlingar. Riktlinjen anger instruktioner vid registrering av nytt ärende, handläggning, upprättande av tjänsteskrivelse, beslutsformulering, motioner, medborgarförslag, kallelse och protokoll etc. Regiondirektören har fattat beslut om att nämndhanteringen ska hanteras i ärendehanteringssystemet W3D3:s modul för nämndadministration.⁴

Av rutinen framgår inte hur ärenden ska återredovisas till nämnd eller instruktion för återrapportering av ärenden till Regionfullmäktige.

3.1.5 Kommentarer och bedömning

I enlighet med kommunallagens krav är det av vikt att återrapportering avseende verkställda beslut sker för att säkerställa att styrelse och nämnder bedriver sin verksamhet i enlighet med de mål och beslut som regionfullmäktige fastställt.

Av regionens övergripande rutin "Diarium – ärenden och handlingar" framgår inte hur ärenden ska återredovisas till nämnd eller instruktion för återrapportering av ärenden till regionfullmäktige. Det finns inte heller någon rutin eller riktlinje beslutad av regionstyrelseförvaltningen avseende uppföljning av verkställighet av beslut eller återrapportering till regionfullmäktige.

Vi ser en brist i att det inte finns någon skrivning om återrapportering i regionstyrelsens regionövergripande riktlinje. Vi bedömer på så vis att det saknas en tydlig nedtecknad strategi i form av formella riktlinjer för att säkerställa att regionfullmäktiges beslut verkställs och återrapporteras.

³ Riktlinjen diarium – ärenden och handlingar fastställd av regiondirektören 2022-06-16

⁴ 2016-02-05 (RS 2015/67)

Vi konstaterar att regionfullmäktige har beslutat att regionstyrelsen två gånger per år i februari och september ska redovisa de motioner som inte har beretts färdigt vilket vi kan konstatera inte sker. Vi rekommenderar därför regionstyrelsen att initiera en ändring av regionmaktiges arbetsordning så att den även reglerar att ej verkställda beslut av uppdrags- och verkställighetskaraktär blir föremål för uppföljning och redovisning i fullmäktige. Detta för att öka den grad återrapportering sker till fullmäktige.

3.2 Ärendehanteringsprocessen

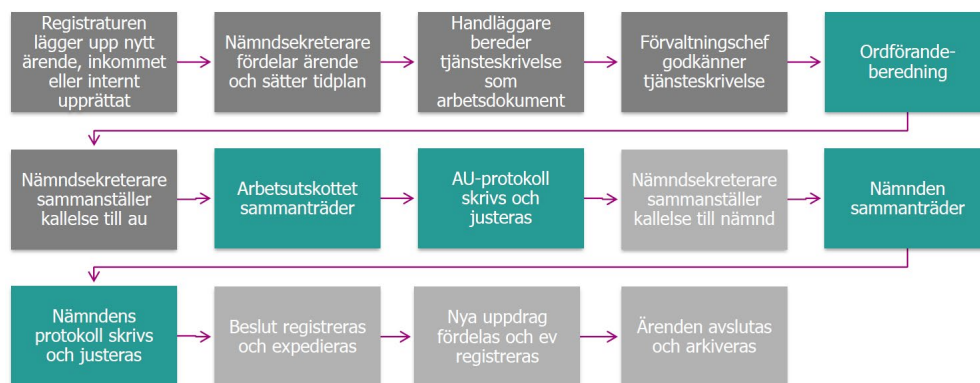
3.2.1 Nämndernas ärendehanteringsprocess

Enligt intervjuer framgår att samtliga förvaltningar använder sig av ärendehanteringssystemet W3D3 för nämndprocessen. Genom systemet får nämnderna information om remisser, medborgarförslag och uppdrag från bland annat regionfullmäktige. Detta sker genom att regionstyrelseförvaltningen expedierar besluten till nämndens registrator som registrerar ärendet i W3D3. Registrator kan då registrera det inkomna beslutet i redan befintligt ärende eller starta ett nytt, varpå nämndsekreterare blir handläggare för ärendet. Nämndsekreterare läser igenom beslutet och bedömer vidare hantering.

I verksamhetssystemet kan nämndsekreterarna meddela berörda i förvaltningen om vilka ärenden som inkommit samt ange sista svarsdatum för ärendet. Rutinerna skiljer sig något åt från förvaltningarna men för samtliga förvaltningar gäller att beslut fattas i samråd med förvaltningsledning om vem inom förvaltningen som är lämplig handläggare och när ärendet ska till nämnden för beslut. Det förs dokumentation över de ärenden som tjänstepersonerna är ansvariga för samt tid för rapportering i nämnd.

Av de svar vi tagit del av framgår att alla ärenden som ska till nämnden inklusive regionfullmäktige och regionstyrelsen hanteras på liknande sätt. När nämnden har fattat beslut i ett ärende expedierar nämndsekreteraren det till registrator för regionstyrelsen.

Ärendeprocess Region Gotland

Figur 1. Ärendehanteringsprocess, Region Gotland.⁵

I svar från en förvaltning anges att rutiner rörande hantering av ärenden och uppdrag från regionfullmäktige respektive regionstyrelsen kan tydliggöras. Vidare anges att det finns en avsaknad av nedtecknade rutiner från regionstyrelsens sida avseende hur återrapportering av verkställighet av beslut ska ske. Ett önskemål från förvaltningens sida är att det i beslutsformuleringar ska framgå om, hur och när återrapportering ska ske till regionfullmäktige eller regionstyrelsen. Ytterligare en förvaltning delar denna bild.

3.2.2 Regionstyrelsens beredning och expediering av regionfullmäktiges beslut

Av intervju med enhetschef för regionkansliet framgår att det har funnits en rutin för beredning av ärenden till regionfullmäktige men att denna har varit något bristfällig. Expediering av ärenden har skett till de olika nämnderna efter att beslut har fattats i regionfullmäktige. Dock har enheten inte på ett strukturerat sätt kontrollerat att återrapportering skett.

Enhetens beredningsprocess beskrivs utifrån att enheten har avstämningar löpande med berörda tjänstepersoner inför varje sammanträde. Enheten stämmer då av vilka ärenden som ska fördelas och till vem. Enheten har nyligen påbörjat ett arbete där en rutin har tagits fram som innebär att enheten ska följa en upprättad lista där beslut som har fattats i regionstyrelsen framgår. Av listan framgår ärendekategori, om det är en återremittering eller en internremiss, samt ansvarig handläggare, tidplan och där uppdraget framgår. Av listan framgår att medborgarförslag, motioner, externa remisser och inkomna synpunkter noteras i listan om de genererat ett uppdrag. Av intervju framgår att rutinen ska syfta till att få kontroll på uppdrag inom

⁵ Riktlinjen diarium – ärenden och handlingar fastställd av regiondirektören 2022-06-16

regionstyrelseförvaltningen och även uppdrag till övriga nämnder samt en kontroll över de ärenden som inte har återrapporterats.

Vidare framgår av intervjun att stadssekretariatet inom kort kommer att upprätta ett årshjul som anger de uppdrag som återkommer samt vilka som tilldelas dessa utifrån bland annat regionens styrmodell. På så sätt önskar man få en systematik i ärendehantering och beredning till regionfullmäktige.

Regionfullmäktiges beslut fördelas enligt enhetschef för regionkansliet genom att beslut expedieras till registrators funktionsbrevlåda. Då hamnar ärendet i nämndens ärendehanteringsprocess och nämndadministration. Inom regionstyrelseförvaltningen stämmer enheten av med respektive förvaltningschef var frågan hör hemma. Enligt intervju framgår att det kan vara otydligt vem som har ansvar för frågan men att det alltid sker en dialog kring var frågan bäst hör hemma med berörda parter.

Enhetschef för regionkansliet anger att det har funnits ett utvecklingsområde avseende motioner. Det identifierades att motioner ibland inte återrapporterades till regionfullmäktige utan "fastnade på vägen" eller att enheten inte expedierat regionfullmäktiges beslut till berörd nämnd. Enligt intervju med enhetschef är tanken att man bättre ska nyttja de funktioner som finns i verksamhetssystemet, där kan man ange en tid då ett ärende exempelvis ska återrapporterats till regionfullmäktige. På så sätt kan systemet ge en påminnelse när det är dags för att återrapportering.

Av intervju med enhetschef för regionkansliet framgår att för ärenden beslutade av fullmäktige vidtas inga åtgärder för att följa upp eller kontrollera om dessa beslut verkställs.

3.2.3 Bedömning

Vi konstaterar att nämnderna i olika grad har upprättat rutiner och riktlinjer för att säkerställa att ärenden återrapporterats till regionfullmäktige. Vi bedömer att regionstyrelsen inte har upprättat rutiner för att säkerställa att ärenden återrapporterats till regionfullmäktige.

Vi bedömer att regionstyrelsen i linje med uppsiktsplikten inte följer upp och kontrollerar de beslut som fattats av regionfullmäktige för att säkerställa att besluten verkställs.

4 Återrapportering av verkställighet

4.1 Granskning av beslut

I följande avsnitt redovisas de beslut vi valt ut inom ramen för granskningen som har fattats av regionfullmäktige under perioden 2019–2020. Utgångspunkten har varit beslut som inneburit någon form av åtgärd. Granskningen avser bedöma huruvida besluten har verkställts och återrapporterats till regionfullmäktige.

Vår bedömning av statusen på utvalda beslut i stickproven grundar sig på följande definitioner:

- i. *Verkställda och återrapporterade* – innebär att ärendet antingen beslutats direkt i regionfullmäktige eller att ärendet har återrapporterats i någon form

till regionfullmäktige och att detta kan uppvisas i protokoll från regionfullmäktige. Verkställda beslut innefattar återredovisade uppdrag, motioner och medborgarförslag som anses besvarade eller avslås samt medborgarförslag och motioner som bifalles och därefter verkställs och sedan återredovisats.

- ii. *Ej verkställda* – avser ärenden där vi inte kan hitta någon dokumentation som styrker att beslutet verkställts.
- iii. *Verkställda men inte återrapporterade* – Beslut som är verkställda men som vi inte tagit del av någon information i form av protokoll från regionfullmäktige som styrker att dessa blivit återrapporterade i regionfullmäktige. Inom ramen för denna granskning har vi inte likställt redovisning för ombudsman eller i samband med verksamhetsberättelse eller verksamhetsplan med återrapportering i regionfullmäktige.
- iv. *Ej bedömningsbara* – avser ärenden där vi inte har fått något svar från respektive insats eller inte fått tillräcklig information från regionorganisationen.
- v. *Pågående ärenden* – ärenden som inte är avslutade.

En sammanställning över samtliga granskade beslut återfinns i bilaga 1.

4.1.1 Beslut rörande samverkan och måluppfyllelse

Studerat beslut är **RF § 187 RS 2020/234**. Beslutet lyder "Samtliga nämnder uppmanas att i samband med verksamhetsplanarbetet samverka och genomföra gemensamma aktiviteter för att bidra till ökad måluppfyllelse i styrkortets samtliga mål." Samtliga nämnder berörs av beslutet, men enbart de större nämnderna är studerade i denna granskning.

4.1.1.1 Regionstyrelsen

Regionstyrelseförvaltningen uppger att beslutet verkställts genom att det utfärdats centrala anvisningar för delårsrapport och verksamhetsberättelse. I anvisning för delårsrapport 2, 2021 anges att nämnderna ska redogöra för den samverkan som uppkommit med anledning av beslutet i fråga. Detta har följts upp i samband med rapporteringen av delårsrapport och verksamhetsberättelse enligt uppgift från förvaltningen. I regionstyrelsens verksamhetsplan under mål 6 exempelvis återfinns gemensamma aktiviteter för ökad måluppfyllelse. Vi har inte tagit del av något protokoll från regionfullmäktige som styrker att återrapportering skett i regionfullmäktige.

4.1.1.2 Miljö- och byggnämnden

Enligt uppgifter från samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar de tillsammans med regionstyrelseförvaltningen och teknikförvaltningen i samhällsbyggnadsprocessen. Detta, enligt skriftligt svar från förvaltningen i samband med denna granskning, utgör den samverkan för ökad måluppfyllelse som beslutet efterfrågar. Förvaltningen uppger vidare att ovannämnda förvaltningar i samband med verksamhetsplanarbetet tagit fram

gemensamma aktiviteter kopplat till vissa mål regionens styrkort. De gemensamma framtagna aktiviteterna återfinns i verksamhetsplan för regionstyrelseförvaltningen för 2022, teknikförvaltningen för 2022 och samhällsbyggnadsförvaltningen för 2022.

Återrapportering gällande de gemensamma aktiviteterna sker i samband med rapportering av måluppfyllelse i delårsrapportering, årsredovisning och verksamhetsberättelse. Vi har inte tagit del av något protokoll från regionfullmäktige som styrker att återrapportering skett i regionfullmäktige.

4.1.1.3 Barn och utbildningsnämnden

Likaså i verksamhetsplanen för barn- och utbildningsnämnden 2022, vilken är den första verksamhetsplanen sedan beslutet, framförs att samverkan med andra förvaltningar ska ske för att öka måluppfyllelse. Här står det även att återrapportering sker i samband med verksamhetsberättelse. Vi har inte tagit del av något protokoll från regionfullmäktige som styrker att återrapportering skett i regionfullmäktige. Mål och aktiviteter fördelas även på respektive avdelning i *Mål och aktiviteter VP 2022*.

4.1.1.4 Hälso- och sjukvårdsnämnden

Vad gäller studerat beslut RF § 187 RS uppger hälso- och sjukvårdsförvaltningen att inte bara ledningsgrupperna och förvaltningsledningen utan även nämnden, chefsgruppen och poster som är aktuella i frågan (exempelvis beredskapsläkare, processledare m.fl.) involveras i verksamhetsplanarbetet.

I framtagande av aktiviteter tas nutidsanalys och omvärldsbevakning i beaktande enligt uppgift från förvaltningen. Förvaltningen uppger vidare att det i dialog med verksamheterna framkommer att vissa aktiviteter behöver lösas genom samverkan med andra förvaltningar. I de fallen tilldelas aktiviteterna, exempelvis forum för samverkan. Dock har nämnden inte samverkansaktiviteter till varje mål, utan där det är motiverat utifrån behov, tid och resurser. När nämnderna beslutar om verksamhetsplanen anses samverkan vara säkerställt.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen uppger att återrapportering till regionfullmäktige sker genom uppföljning i avsnittet rörande uppföljning och måluppfyllelse som återfinns i hälso- och sjukvårdsförvaltningens verksamhetsberättelse från 2021. Här redovisas genomförda aktiviteter samt hur förvaltningen samverkar och samarbetar med andra förvaltningar och driver utvecklingsinitiativ. Vid uppföljning av målområdena läggs särskild vikt vid samverkan och samarbete med andra enligt uppgift från förvaltningen, vilket bekräftas genom redan nämnd verksamhetsplan 2022 och verksamhetsberättelse 2021.

Vi har inte tagit del av något protokoll från regionfullmäktige som styrker att återrapportering skett i regionfullmäktige.

4.1.1.5 Socialnämnden

Angående studerat beslut RF § 187 framkommer att förvaltningsledning och funktioner inom verksamheten involveras i verksamhetsplanarbetet. Nämnden är med i framtagandeprocessen och fattar beslut om verksamhetsplanerna. Samverkan med andra förvaltningar har skett och redovisas i verksamhetsberättelse 2021. I

verksamhetsplan 2022 framgår det vilka aktiviteter som planeras ske i samverkan med andra förvaltningar och aktörer under året.

Status på aktiviteterna följs upp och rapporteras tre gånger per år: delårsrapport ett och två samt i verksamhetsberättelsen. Rapporterna redovisas sedan till socialnämnden.

Åtterrapporering har skett i och med socialnämndens beslut om verksamhetsberättelse 2021, 2022-02-09 § 8 samt socialnämndens beslut, 2021-12-08 § 191, om verksamhetsplan 2022.

Vi har inte tagit del av något protokoll från regionfullmäktige som styrker att åtterrapporering skett i regionfullmäktige.

4.1.2 Bedömning

Vår bedömning är att nämnderna i huvudsak verkställt regionfullmäktiges beslut RF § 187, då de i samband med verksamhetsplanarbetet samverkat och planerat gemensamma aktiviteter för att bidra till ökad måluppfyllelse.

Vi har inte tagit del av någon protokollförd åtterrapporering i regionfullmäktige. Det kan konstateras att formerna och kraven kring åtterrapporering med fördel kan förtydligas. Vi bedömer att en åtterrapporering till regionfullmäktige inte har skett.

4.1.3 Beslut rörande klimatbedömning

Studerat beslut är **RF § 169 RS 2019/302**. Beslutet lyder enligt följande: Regionstyrelsen får i uppdrag att ta fram förslag till klimatbedömning av beslut inför budget och i relevanta beslutsunderlag för Region Gotland. Regionstyrelsen berörs av beslutet.

4.1.3.1 Regionstyrelsen

I svar från regionstyrelseförvaltningen i samband med granskningen framkommer att det finns ytliga ansatser till klimatbedömning i tjänsteskrivelsemall, men regionstyrelsen saknar tillräckliga resurser samt tillräcklig tydlig styrning gällande detta för att kunna göra en klimatbedömning. Förvaltningen hänvisar istället till beslut av regionfullmäktige rörande bland annat uppdrag att ta fram hållbarhetsprogram med mera. Det har dock inte inkommit någon dokumentation som styrker att en klimatbedömning av beslut har tagits eller att åtterrapporering till fullmäktige skett.

4.1.4 Bedömning

Vi noterar att beslutet inte är verkställt och därmed inte åtterrapporerat.

4.1.5 Beslut om att åtgärda identifierade brister och säkerställa rutiner kring dataskyddslagstiftning

Studerat beslut är **RF § 136 RS 2020/683**. Beslutet lyder enligt följande: samtliga nämnder ges i uppdrag att snarast åtgärda de brister som årsrapporten beskriver samt i övrigt säkerställa att nämnderna har ändamålsenliga rutiner för att

följa EU:s dataskyddsförordning och annan dataskyddslagstiftning. Samtliga nämnder berörs av beslutet, men enbart de större nämnderna är studerade i denna granskning.

Enligt uppgift från dataskyddsombudsmannen via kontaktperson för GDPR finns ingen protokollförd återrapportering angående beslutet då alla granskningar inte är färdiga ännu. När samtliga är klara kommer en rapport tas fram som beskriver vad som ska åtgärdas av respektive nämnd.

4.1.5.1 Regionstyrelsen

För att åtgärda de brister som identifierats avseende regionstyrelsens område har regionstyrelseförvaltningen upprättat en uppföljningsrapport som skickas till dataskyddsombudet som svar på dennes rapport. Här presenteras åtgärdsförslag utifrån identifierade brister. Vidare beskrivs att rutiner och tillvägagångssätt har ändrats samt att fortsatt ändring av e-tjänst och översyn av rutiner sker, vilket återfinns i beskrivning av utveckling av utlämningsprocess för GDPR 2022.

4.1.5.2 Miljö- och byggnämnden

Miljö- och byggnämnden har utsett en kontaktperson för frågor rörande GDPR. Kontaktpersonen har delegation från förvaltningschef genom nämnden att hantera personuppgifter på förvaltningen. Därtill ansvarar kontaktperson för att säkerställa att nämnden har ändamålsenliga rutiner för att följa EU:s dataskyddsförordning och annan dataskyddslagstiftning. Kontaktperson ser även till att åtgärder vidtas när det gäller brister som årsrapporten beskriver.

Kontaktpersonen har sedan tidigare tagit fram en sida på intranätet där medarbetare på samhällsbyggnadsförvaltningen kan hitta olika dokument om GDPR, få utbildning i ämnet, ta del av rutiner för utlämnande av allmän handling, rapportering av incidenter med mera. Kontaktpersonen arbetar även tillsammans med regionstyrelsen för att ta fram regionövergripande information till hemsidan, intranätet och för att uppdatera den övergripande mallen och instruktionen för personuppgiftsbiträdesavtal.

Miljö- och byggnämnden har inkommit med svar som givits utifrån en genomförd granskning av dataskyddsombudet samt datum när återrapportering till ombudet skett.

Vi har dock inte tagit del av någon dokumentation kring att återrapportering skett till fullmäktige. Vi har heller inte sett några rutiner och regler rörande återrapportering till fullmäktige.

4.1.5.3 Barn- och utbildningsnämnden

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen har beslutat att godkänna dataskyddsombudets granskning och gjort en tjänsteskrivelse som avser nämndens efterlevnad av förordningen och utvecklingsområden, som enligt uppgift från förvaltningen expedierats till regionstyrelsen. Förvaltningen har även en upprättad projektplan för GDPR.

Vi har inte tagit del av någon dokumentation kring att återrapportering skett till fullmäktige. Vi har heller inte sett några rutiner och regler rörande återrapportering till fullmäktige.

4.1.5.4 Hälsa- och sjukvårdsnämnden

Hälsa- och sjukvårdsnämnden uppger att beslutet RF § 136 inte har expedierats till regionens nämnder via diariesystemet W3D3 och finns därmed inte heller registrerat på aktuellt ärende hos hälsa- och sjukvårdsnämnden. Eftersom det uppdrag som gavs i RF § 136 (2020-09-28) inte har kommit förvaltningen till del har det inte heller beretts som ett eget ärende till nämnden vilket innebär att återrapportering inte har skett till regionfullmäktige.

Vad gäller dataskyddsombudets granskningsrapport för 2020 har den expedierats till hälsa- och sjukvårdsnämnden. Något beslut från regionstyrelsen eller regionfullmäktige fanns ej bifogat, inte heller något uppdrag utan endast en information från dataskyddsombudet om att rapporten överlämnas till nämnden enligt uppgift från förvaltningen. Rapporten lyftes till nämnden 2020-10-20 (HSN § 129) som då beslutade att hälsa- och sjukvårdsnämnden tar emot dataskyddsombudets granskningsrapport avseende efterlevnaden av GDPR och lägger den till handlingarna samt att hälsa- och sjukvårdsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att återkomma till nämnden i december 2020 med en analys av rapportens innehåll och förvaltningens inriktning i det fortsatta arbetet.

På nämndens sammanträde 2020-12-15 (HSN § 163) presenterade förvaltningen en åtgärdsplan och nämnden beslutade att godkänna förvaltningens åtgärdsplan för efterlevnaden av EU:s dataskyddsförordning (GDPR) samt att till regionstyrelsen lyfta behovet av regiongemensamt utbildningsmaterial avseende GDPR, respektive IT-stöd för behandlingsregister som uppfyller kraven i GDPR. Beslutet (HSN 163) expedierades till regionstyrelsen 2020-12-17. Förvaltningen arbetade därefter med åtgärdsplanen under våren 2021 och redovisade en uppföljning till nämnden 2021-06-15 (HSN § 82).

4.1.5.5 Socialnämnden

Socialförvaltningen har inte fått beslutet expedierat till sig i ärendehanteringssystemet. Förvaltningen uppger att de inte har känt till beslutet, varför de därmed inte besvarat det. I samma tidsperiod arbetade dataskyddsombudet även på en granskning av efterlevnad av EU:s dataskyddsförordning 2020 där granskningar genomfördes separat för varje nämnd och regionstyrelsen. Rapporten avseende socialnämnden expedierades från dataskyddsombudet till socialnämnden 2022-09-11 enligt uppgift från förvaltningen, vilket innebär att rapporten kom från dataskyddsombudet och inte via beslut från regionfullmäktige. Denna granskningsrapport delgavs socialnämnden 2020-10-21 enligt socialförvaltningen, varpå en handlingsplan beslutades om av socialnämnden. Därefter expedierades socialnämndens beslut till dataskyddsombudet.

4.1.6 Bedömning

Vi ser positivt på att nämnderna är på god väg att åtgärda de brister som identifierats i dataskyddsombudets granskning och att det finns ett pågående arbete och en plan för att samla nämndernas respektive åtgärder i en rapport framåt.

Vi bedömer dock att det är en brist att ärende RF § 136 inte expedierats till samtliga regionens nämnder och att det därmed inte hanterats i enlighet med nämndernas ärendehanteringsprocess och system. Vi har även noterat att det finns frågetecken kring när och av vem återrapportering till regionfullmäktige ska ske.

4.1.7 Beslut om statusrapportering

Studerat beslut är **RF § 279 RS 2019/954**. Beslutet lyder enligt följande: barn- och utbildningsnämnden ska löpande, vid budgetberedning och budgetavstämning under de år som ombyggnaden av Alléskolan pågår, återkomma med statusrapport och uppdatering av investeringsbudgeten. Barn- och utbildningsnämnden berörs av beslutet.

4.1.7.1 Barn- och utbildningsnämnden

Förvaltningen har uppvisat underlag som styrker att rapporter angående ombyggnaden expedierats till regionstyrelsen. Regionstyrelseförvaltningen bekräftar inom ramen för denna granskning att de har tagit del av återrapporteringen på budgetavstämningen 2019 och därefter på budgetberedning, budgetavstämning 2020, 2021 och 2022.

4.1.8 Bedömning

Det kan konstateras att beslutet RF § 279 är verkställt och att återrapportering skett enligt de bestämmelser som givits när beslutet togs. Beslutet har inte återrapporterats till regionfullmäktige.

Vi bedömer att premisserna för återrapportering är tydligare i de fall då det finns en överenskommelse om när och i vilka former återrapportering ska ske, såsom i beslut RF § 279.

4.2 Sammanfattande bedömning av stickprov

Efter genomförd stickprovsgranskning kan vi konstatera att det i majoriteten av genomgångna beslut finns ett påbörjat eller pågående för att verkställa dessa. Vi ser dock en avsaknad av protokollförd återrapportering i regionfullmäktige vilket vi bedömer som en brist. Därtill ser vi negativt på att det finns beslut som inte har expedierats till nämnderna och därmed inte hanteras i enlighet med regionens ärendehanteringsprocess.

5 Sammanfattande bedömning

KPMG har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Gotland granskat verkställigheten av regionfullmäktiges beslut. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Syftet med granskningen är att bedöma om regionstyrelsen (RS) och berörda nämnder har en ändamålsenlig uppföljning och kontroll för att säkerställa att regionfullmäktiges (RF:s) beslut verkställs och återrapporteras.

Vår sammanfattande bedömning är att regionstyrelsen inte har en nedtecknad strategi i form av riktlinjer eller rutiner för att säkerställa att regionfullmäktiges beslut verkställs och återrapporteras. Regionfullmäktige har beslutat att regionstyrelsen två gånger per år i februari och september ska redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Vi kan konstatera att detta inte sker. Vi bedömer att regionstyrelseförvaltningens former för hur och när återrapportering till regionfullmäktige ska ske kan förtydligas. Vi ser positivt på att ett arbete med en ny rutin för kontroll av återrapportering har initierats på stadssekretariatet.

I samband med granskningen har en anvisning efterfrågats avseende återrapportering till fullmäktige. Ett sådant dokument kan ge förutsättningar för nämnder och regionstyrelsen att öka kontinuiteten inom regionen. Vidare kan återrapporteringen till regionstyrelsen tydliggöras genom att det i beslutsparagrafen för varje ärende anges när återrapportering till fullmäktige ska ske.

Vi konstaterar att nämnderna i olika grad har upprättat rutiner och riktlinjer för att säkerställa att ärenden återrapporteras till regionfullmäktige. Vidare bedömer vi att regionstyrelsen i linje med uppsiktsplikten inte följer upp och kontrollerar de beslut som fattats av regionfullmäktige för att säkerställa att besluten verkställs.

Vi konstaterar att i huvudsak har de beslut som studerats inom ramen för granskningen verkställts inom rimlig tid. Nämnderna arbetar med besluten i regionens ärendehanteringssystem och beslutar i regel tillsammans med chef om hanteringen av beslutet. Stickproven visar att detta system är fungerande, bortsett från ett beslut av regionfullmäktige som inte har expedierats till nämnderna. Vi bedömer vidare att återrapportering sker mer effektivt när formerna för återrapportering angivits på förhand i samband med besluten.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi regionstyrelsen följande:

- att initiera en ändring av regionfullmäktiges arbetsordning så att den utöver att två gånger per år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt, även reglerar att ej verkställda beslut av uppdrags- och verkställighetskaraktär blir föremål för uppföljning och redovisning i fullmäktige. Detta för att öka den grad återrapportering sker till fullmäktige,
- ta fram en utarbetad nedtecknad strategi för återrapportering av verkställighet avseende fullmäktiges beslut,
- fortsätta det påbörjade arbetet med framtagande av årshjul för när regionövergripande och återkommande processer samt uppföljning av övergripande styrdokument ska återrapporteras i fullmäktige,
- som ett led i beredningsprocessen tillse att beslutsunderlagen i större utsträckning inkluderar en tidsram för när verkställighet ska återrapporteras i fullmäktige samt i den mån det är möjligt – i beslutsparagrafen inkludera bestämmelser kring när och hur återrapportering i fullmäktige ska ske i beslutsparagrafen,
- initiera en ändring av regionfullmäktiges arbetsordning så att den även reglerar att ej verkställda beslut av uppdrags- och verkställighetskaraktär blir föremål för uppföljning och redovisning i fullmäktige.

Region Gotland

Granskning av verkställigheten av beslut

2022-12-20

Inga rekommendationer lämnas till nämnderna i samband med denna granskning.

2022-12-20

KPMG AB

Mats Lundberg
Certifierad kommunal revisor

Klara Löwenberg
Kommunal revisor

Isabel Vingren
Kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

Bilaga: Resultat av stickprovsgranskning

I tabellerna nedan framgår resultatet av stickprovsgranskningen.

Ärende	Beslut RF	Berör	Verkställighet – status	Protokollförd återrapportering till RF <i>När? Hur ofta?</i>
RF § 187 RS 2020/234	Samverka för måluppfyllelse	Samtliga nämnder	<u>MBN</u> : verkställt men inte återrapporterat <u>BUN</u> : verkställt men inte återrapporterat <u>HSN</u> : verkställt men inte återrapporterat <u>SON</u> : verkställt men inte återrapporterat <u>RS</u> : verkställt men inte återrapporterat	<u>MBN</u> : nej <u>BUN</u> : nej <u>HSN</u> : nej <u>SON</u> : nej <u>RS</u> : Nej
RF § 136 RS 2020/683	Åtgärda identifierade brister och säkerställa rutiner kring dataskyddslagstiftning	Samtliga nämnder	<u>MBN</u> : pågående <u>BUN</u> : pågående <u>HSN</u> : pågående <u>SON</u> : pågående <u>RS</u> : pågående	<u>MBN</u> : Nej <u>HSN</u> : Nej <u>RS</u> : Nej <u>SON</u> : Nej <u>BUN</u> : Nej
RF § 279 RS 2019/954	Statusuppdatering vid ombyggnation av skola	Barn- och utbildningsnämnden	Verkställt men inte återrapporterat	Nej
RF § 169 RS 2019/302	Klimatbedömning av beslut inför budget	Regionstyrelsen	Ej verkställt	Nej